

Onderwerp Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO ChristenUnie
over ondertunneling Paterswoldseweg

Steller dhr. Zaal

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 82 86 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO14.4285074

Datum - 9 APR 2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u ons antwoord toekomen op de door Inge Jongman-Mollema van Christen Unie gestelde vragen over 'ondertunneling Paterswoldseweg'. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

1. *Waarom zijn bewoners pas in november 2013 geïnformeerd over de voornemens?*

De bewoners zijn al op een eerder tijdstip geïnformeerd:

Op **19 en 21 oktober 2010** zijn twee informatiebijeenkomsten over de spoorlijn Groningen-Heerenveen gehouden. Daarbij is nadrukkelijk aandacht besteed aan de Extra Snelrein Groningen Leeuwarden waarbij mogelijke maatregelen op en rondom spoorwegovergangen aan de orde zijn geweest. Destijds is onder andere aangegeven dat wij er vanuit gaan dat de spoorlijn niet gelijkvloers het onderliggende wegennet mag kruisen.

De informatiebijeenkomsten zijn gehouden in het Willem Lodewijk Gymnasium in Groningen en in Hoogkerk. De wijkorganisaties van de betrokken buurten zijn per brief uitgenodigd, in de Gezinsbode heeft een advertentie gestaan. De notulen van deze bijeenkomsten zijn na afloop op de website van de Vereniging Wijkopbouw Hoogkerk en op de website van de Westerkrant geplaatst.

Op **28 maart 2011** heeft in Hoogkerk een vervolgoverleg op deze twee plaatsgevonden. Hiervoor zijn alle aanwezigen van de bijeenkomsten van 19 en 21 oktober schriftelijk uitgenodigd. Ook alle betrokken wijkorganisaties zijn schriftelijk uitgenodigd en in de Gezinsbode is een advertentie gestaan. Net als bij de eerdere bijeenkomsten in oktober 2010 is op deze avond aandacht aan de Extra Snelrein Groningen Leeuwarden besteed.

Ook is aangegeven dat de overweg Paterswoldseweg mogelijk ongelijkvloers moet worden gemaakt.

Vervolgens is op **25 mei 2012** door het Breed Bestuurlijk Overleg spoorlijn Groningen-Heerenveen (waarin wij vertegenwoordigd waren) besloten Gedeputeerde Staten van Groningen en Fryslân te adviseren te stoppen met de ontwikkeling van de spoorlijn Groningen-Heerenveen. Provinciale Staten van Fryslân en Groningen hebben hun voordracht om te stoppen op respectievelijk 18 juli 2012 en 7 november 2012 vastgesteld. Ons college is hier per brief van 27 november 2012 over geïnformeerd.

Op **3 juli 2012** is in Hoogkerk een (met Groningen gecombineerde) inloopbijeenkomst gehouden voor het project ESGL. Dit was in het kader van de start van de Tracéwetprocedure, om de Nota Reikwijdte en Detailniveau toe te lichten en te vragen om reacties. De betrokken wijkraden zijn uitgenodigd; iedere inwoner kon op 'de Nota' reageren via internet. De Nota kon ingezien worden in de provinciehuizen en bij de betreffende gemeenten. De aankondigingen hiervoor hebben in de regionale kranten gestaan (o.a. Gezinsbode). Een impressie van de tunnel uit het rapport van Zuidema heeft tijdens de inloopbijeenkomst in Hoogkerk aan de muur gehangen.

Op **17 oktober 2012** is het Vier Wijkenoverleg (Badstratenbuurt, Zeeheldenbuurt, Laanhuizen, Grunobuurt) door gemeente en ProRail uitgebreid geïnformeerd over 'de laatste stand van zaken'. Er is gesproken over de (planning van de) ondertunneling van de Paterswoldseweg en over de gevolgen die hij kan hebben voor de ontsluiting van Laanhuizen en voor bedrijven en winkels in de omgeving. ProRail heeft aangegeven het projectmanagement bij de tunnel te gaan voeren. Voor informatie kan het Vierwijkenoverleg vanaf nu bij een vast contactpersoon van ProRail terecht.

Op **13 maart 2013** heeft de gemeente Groningen in het Vierwijkenoverleg informatie gegeven over de ondertunneling van de Paterswoldseweg en over de HOV-as West 3^e fase. Toegezegd is dat zodra studies voor de tunnel Paterswoldseweg zijn afgerond, en er schetsen zijn, het Vierwijkenoverleg wordt geïnformeerd.

Nadat wij met de vier wijken op 17 oktober 2012 en 13 maart 2013 hebben overlegd over de plannen voor een tunnel, hebben wij uw raad per brief van 21 maart 2013 geïnformeerd.

Op **10 oktober 2013** hebben we COOP Badstratenbuurt en BAT Niemeijer geïnformeerd. Beide partijen hebben aangegeven mee te willen denken in het proces. Het goed kunnen blijven bevoorraden van hun ondernemingen is door partijen als cruciaal omschreven.

Op **16 oktober 2013** geeft ProRail bij het Vier Wijkenoverleg een PowerPoint-presentatie over de 'tunnel Paterswoldseweg'.

Er worden twee varianten getoond: de 'smalle' en de 'brede'. De mogelijke consequenties van de tunnel voor de aanliggende bebouwing en voor de ontsluitingen voor de wijken worden in beeld gebracht. Er wordt afgesproken dat op 13 november 2013 alle bewoners van de vier betrokken wijken worden uitgenodigd voor een informatieavond.

Op **13 november 2013** is een informatieavond gehouden voor de bewoners van de vier buurten. Aan alle adressen van deze wijken zijn voor deze avond uitnodigingen verstuurd. De opkomst was meer dan 100 personen. ProRail heeft aan de hand van een uitgebreide Power Pointpresentatie informatie gegeven over het waarom van de tunnel en over hoe de ondertunneling van de Paterswoldseweg er uit kan komen te zien. Tijdens de avond bleek er veel behoefte te zijn dieper in te gaan op 'nut en noodzaak' van de tunnel en over de gevolgen voor de bereikbaarheid van de omliggende wijken. Afgesproken is voor de Badstratenbuurt met direct betrokkenen te overleggen over het onderwerp 'bereikbaarheid'. Op de avond hebben zich ca. 30 personen voor een klankbordgroep (KBG) opgegeven. Afgesproken is met deze groep periodiek te overleggen.

Na de overleggen met de vier wijken en met de aanwezigen van 13 november, hebben we uw raad per brief van 20 december 2013 geïnformeerd.

Op **13 januari 2014** is de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep Paterswoldseweg. Op deze avond zijn de aanleiding voor de tunnel, planning en procedures, ruimte voor inspraak en nader te onderzoeken onderwerpen met elkaar besproken.

Vanaf **28 januari 2014** staan alle beschikbare documenten die van doen hebben met de 'tunnel Paterswoldseweg' op een Website; te bereiken via 'mijn wijk Groningen'.

Op **28 januari 2014** is de tweede bijeenkomst van de klankbordgroep Paterswoldseweg. Met een PowerPointpresentatie is een uitgebreide toelichting gegeven op de consequenties van de tunnel voor het 'noordelijk' deel (vooral Badstratenbuurt) en het 'zuidelijk' deel (Laanhuizen en Grunobuurt). Door aanwezigen wordt op deze avond herhaaldelijk 'nut en noodzaak' van de tunnel betwist; ook wordt door aanwezigen aangegeven ontevreden te zijn met het participatieproces.

Omdat de projectgroep van Gemeente, Provincie en ProRail het eens is met de bewoners dat de KBG in de huidige vorm niet goed functioneert wordt de KBG gevraagd samen met de projectgroep het proces te bespreken met als doel het participatieproces beter in te richten.

Op **11 februari 2014** is hierover een overleg met een afvaardiging van de klankbordgroep. Er worden nieuwe afspraken gemaakt over de inrichting van

het participatieproces voor de komende periode. In deze nieuwe afspraken kunnen alle aanwezigen zich vinden.

Op **18 februari 2014** wordt in het stadhuis ten behoeve van de leden van de raad een presentatie gehouden over 'de Tunnel'. Daarbij zijn 'nut en noodzaak', inhoud, proces, planning en procedure besproken.

Bij de presentatie hebben de aanwezige bewoners en leden van de KBG met de raadsleden en de ambtelijke vertegenwoordiging gediscussieerd over hetgeen in de presentatie naar voren is gekomen.

Op dinsdagavond **4 maart 2014** is een bijeenkomst voor alle bewoners van de vier wijken. Aan ieder adres in de wijken is een uitnodiging verzonden. De opkomst is ca. 200 personen. Door de provincie wordt een uitgebreide toelichting gegeven op 'nut en noodzaak' van de tunnel. Ook schriftelijk is het nut- en noodzaakverhaal verkrijgbaar. Het tweede gedeelte van de avond is een informatiemarkt. Aanwezig zijn onder andere specialisten van ProRail. Indien aanwezigen meer informatie willen hebben over het veiligheidsaspect en het landelijk beleid, kan men hier terecht.

Op **11 maart 2014** heeft de eerste vergadering van de Klankbordgroep 'Zuid' (Grunobuurt en Laanhuizen) plaatsgevonden. Het onderwerp van de avond is het bespreken van ontsluitingsvarianten: langs de HOV-as, via de ventweg langs de Paterswoldseweg of de oostkant van de Koeriersterweg. Na constructief overleg is besloten de ontsluiting van Laanhuizen langs de HOV-as als enige nader uit te werken.

Bij aanvang van het overleg heeft een vertegenwoordiger van Tunnel Overleg Laanhuizen (TOL) aan de gemeente en aan ProRail een brief overhandigd. De vertegenwoordiger gaf aan dat TOL niet meer aanwezig zal zijn bij overleggen waar gesproken wordt over de inpassing van de tunnel. TOL blijft 'nut en noodzaak' van de tunnel Paterswoldseweg betwisten.

Op **18 maart 2014** heeft de eerste vergadering van Klankbordgroep Noord plaatsgevonden. Tussen alle betrokken partijen is over alle (ventweg) varianten uitvoering gediscussieerd. Ook hier is besloten één variant nader uit te werken. Deze variant wordt o.a. door COOP als meest wenselijke beoordeeld.

Op dit overleg -en dat van 11 maart- is door de gemeente aangegeven dat de verkeerssimulatie 'Tunnel Paterswoldseweg' voor 18 april 2014 is afgerond. Na deze datum volgen weer overleggen met KBG Zuid en KBG Noord. Met de uitkomst van de simulatie kan dan bekeken worden of de gekozen voorkeursvarianten wel of niet aangepast moeten worden.

De volgende overleggen voor de KBG Noord en Zuid zijn respectievelijk gepland op 22 en 23 april 2014.

Een overleg met de *gezamenlijke* KBG vindt op 16 april 2014 plaats.

2. *Waarom is informatie over nut en noodzaak sporadisch, in stukjes en tot op heden tot ontevredenheid van de bewoners nog niet compleet aangeleverd? Zo wordt het argument van betere doorstroming op de Paterswoldseweg genoemd. Maar is dit argument wel van toepassing als er zowel ten noorden als ten zuiden van de geplande tunnel verkeerslichten staan?*

De informatie over nut en noodzaak is meerdere keren compleet aangeleverd. Juist omdat er veel vragen bij bewoners waren/zijn, is hiervoor de bijeenkomst van 4 maart 2014 georganiseerd. Die avond is druk bezocht. Door de provincie is een uitgebreide toelichting gegeven op 'nut en noodzaak' van de tunnel. Ook schriftelijk is het nut- en noodzaakverhaal verkrijgbaar. Deze notitie is op de website beschikbaar.

Voor de leden van de raad is op 18 februari een presentatie gehouden over 'de Tunnel'. Daarbij zijn 'nut en noodzaak', inhoud, proces, planning en procedure aan de orde gekomen en hebben aanwezigen (waaronder ook bewoners) alle gelegenheid gekregen daarover vragen te stellen.

Uw raad is per brief van 22 augustus 2013 geïnformeerd over het realisatiebesluit ESGL. In de bijgevoegde rapporten is zeer uitvoerig 'nut en noodzaak' van de ESGL besproken.

Is het argument van 'betere doorstroming' op de Paterswoldseweg wel van toepassing als er zowel ten noorden als ten zuiden van de geplande tunnel verkeerslichten staan.

In onze uitleg over 'nut en noodzaak' hebben wij er altijd voor gewaakt één overweging als doorslaggevend aan te merken. Het is juist de combinatie van factoren die 'nut en noodzaak' bepalen.

Het begint met de veiligheidseisen van het Rijk/ProRail die - door de toename van het aantal treinen- noodzaken tot een ongelijkvloerse kruising. Uit onderzoek bleek de tunnel Paterswoldseweg (in vergelijking met Peizerweg) de meeste verbetering te bieden van de spoor- en verkeersveiligheid. In de kostenvergelijking tussen die twee blijkt overigens een tunnel onder de Peizerweg vele malen meer te kosten dan die van de Paterswoldseweg.

Uitgaande van de Rijkseis van een ongelijkvloerse kruising is de Paterswoldseweg voor de bereikbaarheid van de stad onbetwist van meer belang dan de Peizerweg. Wij streven daarbij naar een zo optimaal mogelijke doorstroming. Dit geldt voor alle verkeer; voor het fietsverkeer (ca. 10.000/dag) geldt dit in het bijzonder. Voor de categorie fietsers en wandelaars geldt dat bij lange(re) dichtligtijden gevaarlijk verkeersgedrag

(nog net even langs de bomen) toeneemt, waardoor de spoorwegveiligheid afneemt.

Net als bij de tunnel dienen de verkeerslichten bij Parkweg en Peizerweg ook de verkeersveiligheid en doorstroming. Onze opgave is steeds de optimale balans te zoeken tussen verkeersveiligheid en doorstroming.

Uw raad heeft bij meerdere gelegenheden besloten de HOV-as West van het transferium Hoogkerk tot aan het Hoofdstation aan te leggen. Het laatste deel 'de derde fase' kan alleen veilig (en snel) worden gerealiseerd bij een ongelijkvloerse kruising bij de Paterswoldseweg.

Door het aanleggen van het laatste deel van de HOV-as maken we een eind aan de huidige/onveilige situatie. Niet alleen voor het verkeer bij de kruising Paterswoldseweg maar zeker ook voor wat betreft de tientallen (in de toekomst meer dan honderd) bussen die nu geleid worden via de Paterswoldseweg, Parkweg, Emmaviaduct. Zowel door bewoners als door scholen (langs de busroute) is ons te kennen gegeven deze situatie onacceptabel te vinden.

Voor het project Stationsgebied Groningen is onlangs een overeenkomst ondertekend met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu. Belangrijk onderdeel in dit project is het veranderen van het Hoofdstation van eindpunt naar een doorgaand station. Dit maakt het onder meer mogelijk dat treinen uit Roodeschool, Delfzijl en Leeuwarden rechtstreeks door kunnen rijden naar station Europapark en verder, en treinen uit Veendam en Nieuweschans naar station Groningen Noord en verder.

In de toekomst wordt het aantal doorgaande treinen mogelijk verder uitgebreid, mede gezien de huidige en nog verwachte reizigersgroei. In de plannen voor het Stationsgebied wordt daarom vanuit de toekomstvastheid uitgegaan van een tunnel bij de overweg Paterswoldseweg, waarbij op het tunneldek, naast de huidige twee sporen, ook een ruimtereservering voor een derde en vierde spoor nodig is.

3. *Er leven zorgen bij de omwonenden over de leefbaarheid en veiligheid in hun wijk(en). Is het college bereid om deze zorgen weg te nemen en er alles aan te doen om de dialoog met de wijken aan te gaan?*

Wij erkennen de zorgen die er bij bewoners zijn over de leefbaarheid en veiligheid in hun wijk(en). Wij zijn er ons ook van bewust dat de zorgen en belangen soms verschillen en soms zelfs conflicteren. In onze overleggen komen wij bewoners tegen die (principeel) tegen de tunnel zijn en bewoners die voor de tunnel zijn.

Zo is er bijvoorbeeld een specifiek belang voor bewoners en scholen aan de Paterswoldseweg. De veiligheid en het woonplezier gaan er 'aantoonbaar' op vooruit als de meeste bussen in de toekomst niet meer langs de

Paterswoldseweg gaan maar gebruik maken van de 3^e fase van de HOV-as: de tunnel is daarvoor noodzakelijk.

Naast de – soms tegenstrijdige- bewonersbelangen hebben we te maken met belangen van de stad en regio: wij streven naar goed en veilig openbaar vervoer, zowel met de trein als met de bus (als de gehele HOV-as is aangelegd is de reistijd met de bus van transferium Hoogkerk naar het Hoofdstation ca. 8 minuten). Openbaar vervoer is een belangrijke factor in het voorkomen van filevorming en het dichtslibben van de (binnen) stad.

Voor de overige verkeersdeelnemers is de Paterswoldseweg een druk bereden route naar de binnenstad; een tunnel is voorwaardelijk voor de doorstroming.

Ons college zal er alles aan doen om zorgen bij bewoners weg te nemen en de dialoog aan te gaan. Dat is vanaf het begin van het proces ook onze inzet geweest. Dit laat onverlet dat betrokkenen het gevoerde overleg als onvoldoende kunnen ervaren.

Wij realiseren ons dat bij een stedelijk/regionaal project als het onderhavige een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt van enerzijds het algemeen belang en anderzijds deelbelangen. In het proces tot nu toe -en in het vervolg ervan- willen wij alle betrokkenen ruimschoots de gelegenheid geven hun opvattingen naar voren te brengen, zodat naast de visie van het college ook alle visies, belangen en bezwaren van betrokkenen kunnen worden vastgelegd. Hiermee krijgt het college eerst de gelegenheid zijn visie te toetsen en – indien nodig- bij te stellen, en krijgt vervolgens de gemeenteraad inzicht in álle naar voren gebrachte opvattingen, zodat de raad een afgewogen beslissing kan nemen.

Wij verwachten in september 2014 het finale ontwerp van de tunnel aan uw raad voor te kunnen voorleggen.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

2014
NR. 35

BIJLAGE

ChristenUnie

Vragen ex art 41 reglement van orde aan het college van B en W

Betreft: ondertunneling Paterswoldseweg

Groningen, 14 maart 2014

Geacht College,

De ondertunneling van de Paterswoldseweg maakt deel uit van het besluit voor een extra sneltrein Groningen-Leeuwarden en maakt deel uit van de derde fase van de HOV-as West. Het is een project van meerdere partijen, te weten ProRail, gemeente Groningen en provincie Groningen, waarbij de provincie de belangrijkste financier is.

De veronderstelling in het geheel is dat de aanleg van deze derde fase niet mogelijk is zonder een ongelijkvloerse kruising wat heeft geleid tot de keuze voor een tunnel, zoals door u gecommuniceerd in uw brief van 21 maart 2013.

In dit proces valt een aantal zaken op.

Ten eerste valt op dat betrokkenen/belanghebbenden pas in een laat stadium betrokken zijn bij de plannen. Bewoners hebben het gevoel dat dit project over hen uitgerold wordt. Naar de mening van onze fractie had dit veel eerder gemoeten.

Ten tweede valt uit de inspraakreacties van de bewoners – tijdens de raadscommissie, tijdens de extra bijeenkomst van de raadscommissie en tijdens de inspraakbijeenkomsten – op dat (het gebrek aan) de onderbouwing van nut en noodzaak van de ondertunneling een rode draad is. De antwoorden hierop zijn tot dusver onbevredigend.

Ten derde maken omwonenden zich grote zorgen over de gevolgen voor de leefbaarheid in hun wijk, voor extra verkeer door vooral Grunobuurt en Badstratenbuurt en voor een slechte bereikbaarheid van Laanhuizen.

Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college.

1. Waarom zijn bewoners pas in november 2013 geïnformeerd over de voornemens?

2. Waarom is informatie over nut en noodzaak sporadisch, in stukjes en tot op heden tot ontevredenheid van de bewoners nog niet compleet aangeleverd? Zo wordt het argument van betere doorstroming op de Paterswoldseweg genoemd. Maar is dit argument wel van toepassing als er zowel ten noorden als ten zuiden van de geplande tunnel verkeerslichten staan?
3. Er leven zorgen bij de omwonenden over de leefbaarheid en veiligheid in hun wijk(en). Is het college bereid om deze zorgen weg te nemen en er alles aan te doen om de dialoog met de wijken aan te gaan?

Namens de fractie van de ChristenUnie,

Inge Jongman-Mollema